

Nekoliko resnice iz McKees Rocks.

**PRI PREISKAVI SE JE DOGNA-
LO, DA SO TRDITVE O
MUČENJU DELAV-
CEV RESNIČNE.**

Delavce so nadzorniki pretepali in
davili; kako se godi skabom.

PRITOŽBE.

Pittsburg, Pa., 27. avgusta. Zvezi-
ni komisar Hagland nadaljuje s pre-
iskavo položaja skabov, kateri so za-
prti v tovarni Pressed Steel Car Co.
v McKees Rocks. Pri zaslišanju
prišlo na dan mnogo uprav
nezaslišanih stvari. Vse o to, kar se
je prej trdilo o brutalnem postopu
pinkertonov, konštablerjev in
družinskih uradnikov s skabmi, je
sedaj v polni meri potrjeno. Razne
priče so izpovedale, da so jih nad-
zorniki in konštablerji davili in pre-
tepali ter jim celo z revolverji pre-
tili; nekateri so tudi povedali, da so
bili po dva dni zaprti, ne da bi jim
v tem času dali kaj hrane. Sploh
so vsi svedki skoraj enoglasno iz-
povedali, da se z njimi postopa hu-
je, kakor z jetniki.

Kot prvo pričlo so večer zaslišali
James Goodfrida iz New Yorka. Ta
je povedal, da je hrana, katero dobi-
vajo skabje tako slaba, da je skoraj
ni mogoče živeti in da je ravnanje
s skabmi uprav nečloveško. Po raz-
nih naporih se mu je končno posre-
dilo uiti iz tovarne, v kateri so njego-
vi tovariši zaprti.

Alexander Friedman, masinist iz
New Yorka, se je na ravno tak način
pritožil. Povedal je, da so ga agenti
imenovane družbe pred 15 dnevi za-
jedno s 100 drugimi delavci najeli
za imenovanu družbo, ne da bi pove-
dali, da je pričelo delavstvo tovar-
njaški. V tovarni je bil že tri dni,
ko je zvedel, da tovarniško delavstvo
štrajka. — Agent mu je ponudil pla-
čo po \$3 na dan kakor tudi prosto
vožnjo iz New Yorka in v New
York. Friedman je tudi povedal, da
je družba odbrala najmočnejše ska-
be, kateri so potem dobili nadzorniška
mesta, tako da so potem na poljub-
ne načine mučili svoje slabše tova-
riše. Ko je bil potem par dni v to-
varni, ga je nek nadzornik vprašal,
hoče li kaj posebej zaslužiti. V to je
privolil in potem so ga povedli v ku-
hinjo, da bi tam delal. Ker pa v
kuhinji ni hotel delati, sta ga dva
nadzornika prišla in pretepla, na-
kar sta ga odgnala k poročniku kon-
štablerjev, nekemu Smithu.

Poročniku sta pripovedovala, da
Friedman neče delati, vendar česar
so ga zaprli v nek tovarni vagon, ki
služi v tovarni za ječo. Poročnik ga
je pa takoj izpustil in potem sta ga
odvedla nadzornika k nekemu dru-
žbenemu uradniku, ki je potem odre-
dil, naj se ga odvede v kuhinjo in
tam prisili na delo. Ker je potem de-
lal, je dobil svoj poseben zaslužek v
obliki malo večje porcije pri večerji
in obedu. Naslednji dan je potem
zahteval svojo plačo in je delo odpo-
vedal. Pri tem je pa dobil mnogo
manj denarja, kakor bi ga moral do-
biti. S silo ga ni hotel nihče odbrati
v tovarni, toda pri tem je videl,
kako so nadzorniki drugim skabom
preprečili izhod iz tovarne, dasirav-
no slednji niso hoteli ostati v tovar-
ni in opravljati skabska dela.

Friedman se je pri prvi izpovedi
nanašal na poročnika Smitha, kateri
naj bi potrdil njegove navedbe. Se-
daj se je pa oglasil nek odvetnik, ki
zastopa družbene koristi in je dejal,
da bi bilo najboljšje, ako se tega sve-
doka pridrži, da se preišče vse nje-
gove navedbe. Odvetnik avstrijskega
konzulata je pa takoj odvrnil, da
svedoka nihče ne more obdržati, ker
je podanik Avstrije kojega mora av-
strijski konzulat čuvati. — Na to je
Friedman nadaljeval s svojim pripo-
vedovanjem in je med drugim tudi
povedal, da je bil več dni zaprt in
da mu ves čas niso dali jesti. Šele
ko je objubil, da bo delal, so ga
izpustili.

Za njim je bil zaslišan kot priča
neki Barta, ki je doma tudi iz Av-
strije. Ta je izpovedal, da je v tova-
rni videl, kako so nadzorniki delavce

s puškami pretepali in merili na nje
preteč jim, da jih ustrelje.
Jednako so izpovedali tudi drugi
svedoki, kateri so bili zaslišani.
Danes je dospela še jedna sotoj-
na konštablerjev v McKees Rocks.

Nad 400 neprosto voljnih skabov o-
stavilo tovarno.

Pittsburg, Pa., 28. avgusta. Tek-
om večeršnjega dneva se je položaj
štrajka v McKees Rocks popolnoma
spremenil in sedaj izgleda da štraj-
kujoče delavce Pressed Steel Car
Co., vse v mnogo boljše luči. Sedem-
najstim erčim štrajkarjem se je te-
kom večeršnjega dneva s pomočjo
ostalih štrajkarjev posrečilo priti
skrivaj v tovarno, kjer so pridobili
470 skabov, ki so bili proti njihovi
lastni volji zaprti v tovarni za to,
da so slednji kljub vsem grožnjam
njihovih čuvajev kakor jeden mož
ostavili tovarno, v kateri sedaj delo
zopet popolnoma počiva.

Prizor, ki se je nudil, ko so tako-
zvani skabje ostavili tovarno, je bil
tak, da bo za vedno ostal v spomi-
nu onih, kateri so mu prisostvovali.
Nesrečni zapeljani delavci, ki niso
vedeli, da morajo opravljati skab-
ska dela, so podali štrajkarjem svo-
je desnice in potem so svečano izja-
vili, da je stvar štrajkarjev tudi nji-
hova stvar. Konštablerji in ostali
pazniki so morali vse te prizore mir-
no in ježno gledati.

Vseh 470 bivših skabov so potem
in corpore povelj štrajkarji na Indi-
an Mound, kjer se je vršilo veliko
zborovanje, kateremu je prisostvovala
nepregledna množica ljudi. Delavski
vodje so govorili lepe govore. Tu se
je štrajkarjem tudi naznanilo, da so
jim nekatere delavske unije poslane
denarno podporo, da zamorejo tako
tem vztrajnejše nadaljevanje z bojem
proti delodajalcem. Govorniki so po-
tem pozivali zastopnike drugih de-
lavskih unij, naj sedaj prične z na-
biranjem denarnih prispevkov, da se
tako štrajkarjem, ki so dosegli že
skoraj zmago, pomaga, da zamorejo
še do popolne zmage vztrajati.

Delavci, ki so večer ostavili to-
varno, v kateri so bili zaprti, so sko-
raj vsi bolni in skoraj na vsakem se
poznajo simptomi zastrupljenja s
ptomainom. Vseled tega je zvezni
komisar, ki preiskuje položaj jetni-
kov sklenil, da z zasliševanjem prič
tako nadaljuje in sicer tudi po no-
či, kajti pripeti se lahko, da marsi-
kdo umrje vseh muk, katere je mor-
al pretrpeti kot skab v tovarni. Biv-
ši skab John Morris iz New Yorka,
je med zasliševanjem postal zvečer
tako slab, da so ga morali poslati v
bolnico in da se je njegovo zasliš-
vanje takoj končalo. Kakih 25 bivših
skabov je vseh življanja pokvarjene
hrane, katero so jim dajali v tovarni
tako zbolelo, da jih ne morejo zasli-
šati.

Parnik se je potopil.

Seattle, Wash., 28. avgusta. Par-
nik Ohio, ki je bil na potu iz Seattle
v Valdez, Alaska, je pri Steep Pointu,
Alaska zavozil na skalovje in se
potopil. Na parniku je bilo 128 pot-
nikov, od katerih jih je pet vtonilo.
Potom brezčnega brzojava se je
posrečilo pozvati nek parnik na lice
mesta in na ta parnik se je rešila
večina potnikov in mornarjev. Osoda
je pa hotela, da je operator brezč-
nega brzojava takoj potem, ko je po-
slal brzojavko po pomoč, vtonil.

Denarje v staro domovino

pokljam:	
za \$ 10.55	50 kraz.
za 20.55	100 kraz.
za 41.10	200 kraz.
za 102.75	500 kraz.
za 205.00	1000 kraz.
za 410.00	2000 kraz.

Poštarsina je všteta pri teh svotah.
Doma se nakazane svote popolnoma
izplačajo brez vinarja odbitka.
Nae denarne pokljamte izplačajo
s. kr. poštni hranilni urad v 11. do
12. dne.

Denarje nam poslati je najprih-
nejše do \$25.00 v gotovini v priporo-
čenem ali registriranem pismu, večje
zneske po Domestic Postal Money
Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK SAKSER CO.,
28 Cortlandt St., New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., N. E.,
Cleveland, Ohio.

Kronika nesreč. Avtomobili in kare.

**MALOMARNOST JE ZAHTEVA-
LA ZOPET MNOGO ŽRTEV
V RAZNIH KRAJIH.**

Pri Watertownu se je nek delavec
do smrti oparil; ranjenci.

V NOVI ANGLIJI.

Watertown, N. Y., 27. avgusta. V
Herringsu se je večer pripetila ne-
sreča s tem, da se je nek delavec z
žvepleno soljo do smrti oparil, ker
je prevrnil nase in na nekega sveč-
ga tovariša poln kotel vroče soli. Oba
delavca sta potem padla v nek ja-
rek, od kjer so ju še žive dobili. Pri-
vi je kmalo na to umrl, dočim trdijo
o drugem zdravnik, da ne bo de-
okrevl.

Albany, N. Y., 27. avgusta. Elek-
tričen voz United Traction Co., je
na Keenwood Road zavozil v nek
voz poln ledu, ki se je takoj razbil.
Neki Ross Kline je bil na mestu
ubit in trije drugi potniki so bili
več ali manj poškodovani. Vsi bodo
okrevali.

Boston, Mass., 27. avgusta. Nek
prazen izletniški vlak N. Y. N. H.
& H. železnice je večer tukaj zavo-
zil med množico ljudi na kolodvoru,
ki so čakali prihoda nekega drugega
vlaka. Več oseb je bilo pri tem ra-
njanih, toda ne nevarno.

Scituate, Mass., 27. avgusta. J.
Everett Brown iz Brookline se je
večer skušal na česti umakniti dve-
ma avtomobiloma, ki sta prihajala
iz različnih strani. Pri tem ga je je-
den avtomobil povozil, tako da je
kmalo potem umrl. Neki Creasey je
bil pri tem nevarno ranjen.

Valley Stream, N. J., 27. avgusta.
Nek rudni avtomobil je večer povozil
2 leti starega Jos. Claserja in
njegovo 12letno sestro Mary. Deček
je smrtno poškodovan in ne bo ostal
pri življenju. Deklici je zlomilo des-
no nogo in poleg tega je ranjena tu-
di na čelu. Avtomobil se je po nesre-
ci hitro odpeljal.

RUSKI KONZUL V "NEVARNO- STI".

Strah pred bombami.

Ruski generalni konzul baron
Schlippenbach se je večer hudo
ustrašil, ko se je peljal z avtomobi-
lom po 5. Ave. v New Yorku. Poli-
caj za promet na 34. ulici križišč je
ravno dal znamenje, da se morajo
vsi vozovi na 5. Avenue ustaviti, da
so mogli drugi vozovi preko, in tudi
konzulov avtomobil se je ustavil, ko
naenkrat strahovito počel pod avto-
mobilo; baron poskoči smrtno bled
kvišku in zagradi zraven stoječega
policeja za rokav, prepričan, da je
kdo vrgel pod njegov voz bombo.
Toda nič takega ni bilo. Za avto-
bilom konzula vozeči avtomobil se
namreč ni mogel tako hitro ustaviti
in je zadel v kolesa prednjega voza.
Temu so gumijeve čevle počile in tako
je nastal pok. Šofer drugega avto-
mobila, slučajno nek ruski čifut H.
Laznickij iz št. 226 izt. 47. ulice v
New Yorku, je bil kasneje aretovan
pod obtožbo kršenja voznega reda in
kaznovan v Jefferson Market policijs-
kem sodišču na \$2 globe.

Trideset dni v divjini.

Port Arthur, Ont., Canada, 27. av-
gusta. Herbert Reeves, ki je služil
kot ameriški vojak na Cubi in
Filipinih, je bil najden večer pri
Dull River, severno od Nepigon, od
Indijancev na pol mrtev. Bil je 30
dni v divjini. Kako je med tem časom
živel, sam ne more povedati.

Od avtomobila skoraj obglavljen.

North Scituate, Mass., 27. avg. R.
Brown, 17 let star, sin bogatega bos-
tonskega lekarnarja, je bil danes
skoraj obglavljen in njegov tovariš
Richard L. Cressey težko ranjen, ko
sta bila povozena od dveh hitro vo-
zečih avtomobilov. Šoferji se niso
brigali nič za svoje žrtve in so od-
dirjali naprej.

Španski goljufi sedaj v Mehiki.

**ZNANIM ŠPANSKIM GOLJUFOM
SO POSTALA ŠPANSKA
TLA VROČA IN SO
SE PRESELILI
V MEHI-
KO.**

Poslujejo po starem načinu s tem, da
pisarijo pisma o tajnih
zakladih.

VARAN NEWARČAN.

Mexico Ciudad, Mexico, 27. avg.
Stari španski goljufi, kateri že deset-
letja poslujejo s tem, da pisarijo na
vse strani sveta pisma, s katerimi
povedujejo svojim žrtvam o nekem
skrivnem zakladu, kojega dotični
lahko dvigne, ako žrtvuje nekoliko
denarja, so se sedaj pojavili v Mehi-
ki, kajti španska tla so jim očitno
postala vroča. — Le malo je manj-
kalo, da niso opeharili John J. Ban-
serja iz Newarka, N. J. Sporčili so
mu namreč, da zamore dobiti svoto
\$11.000, ako riskira \$3000.

Pisali so mu, da je nek bančni bla-
gajnik, ki je poveril \$33.000 bežal
v Francijo, kjer se mora sedaj poko-
riti v ječi. Denar je baže shranjen
v nekem kovčku, ki ima dvojna tla.
Jetnik bi pa rad vzgojil svojo hčer,
ako mu Bauser nekoliko z denarjem
pomaga. Ko pride iz ječe, mu bo de-
jetnik plačal tretjino svojega imetja.

Pismo je bilo toraj dokaj zapelj-
ivo, in Bauser, ki preje še nikdar ni
slišal o španskih goljufih, se je na-
potil v Mexico Ciudad. Medtem so
pa poštni inspektorji zadevo preis-
kovali, in tako so večer na Alameda
prišli prijatelje "jetnika", ko so
se posvetovali z Bauserjem. Lopovi
so imeli v Mehiki svojo lastno tis-
karno, in so osrečevali razni ljudi
v Zjed. državah tudi one v Evropi s
svojimi obljubami in tajstvenimi
zakladi. Samoumevno je, da so na ta
način zaslužili lep denar od onih,
kteri bi hitro radi obogateli. Bauser
dela sedaj v nekež tukajšnji mesni-
ci.

GROZEN PRIZOR NA MORJU.

Vsled strašne vročine znozel.

Potniki hamburškega parnika
Graf Waldersee, ki je dospel pred-
večeršnjem v newyorško luko, poro-
čajo o vznemirljivem dogodku, ki se
je pripetil v torek zvečer na krovu.
Kurjač Carl Hauschildt je vsled
strašne vročine, ki je vladala v prostoru
za stroje, zblaznel in letel po hod-
niku prvega razreda, kjer je prijel
8 let starega, gluhega Friderika
Bergerja iz North Hampton, Mass.
Grace Shea, hčer nekega izdajatelja
časopisov v Shanghai na Kitajskem
je vse to videla, in boje se, da ne bi
blaznež skočil z otrokom vred v mor-
je, se vrgla na njega. Ko se je z
njim ruvala, je prišel potnik Albert
Mildenberg iz št. 136 zap. 77. ulice
v New Yorku iz svoje kabine in se
istotako vrgel na kurjača. Potem je
prišel tretji častnik ladje Schuman-
Heink na čelu 15 mož posadke in ko
je blaznež te videl, je pobegnil in bi
gotovo skočil v morje, če mu ne bi
te namere preprečil nek drug mornar.
Hauschildt so po obupnem branje-
nju končno premagali in položili v
železje.

V DAVNIH ČASIH.

Že pred več tisoč leti je bila Amerika
na severozapadu obljubena.

Port Townsend, Wash., 27. av-
gusta. Danes v Puget Sound dospeli
zvezini carinski parnik Tacoma je
prinesel poročilo, da je neka družba
etnologov pod vodstvom ruskega
raziskovalca dr. Waldemara Joehelson
na Aleutičnih otokih pronašla, da je
bila Amerika na severozapadu v pra-
historični dobi obljubena in da je
pred več tisoč leti živelo mnogo ljudi
v takozvanem "novem svetu".
Raziskovanja se vršijo na povelje
carske ruske geografske družbe in
se bodo vršila še več let.

PO DVEH LETIH DEPORTIRANA.

Katarina Vondrašek se mora vrniti,
da bo odsedela jedno
leto ječe.

Babica Katarina Vondrašek iz št.
249 izt. 89. ul. v New Yorku se mora
neprosto voljno vrniti v Evropo. Po-
slali so jo že na Ellis Island, odko-
der jo bodo pri prvi priložnosti po-
slali po kakem avstrijskem parniku
v Avstrijo nazaj, kjer jo pričakuje
na Dunaju sodnija z odprtimi roka-
mi. Tam je bila namreč vsled izvr-
šitve kriminalne operacije obsodena
na eno leto ječe, poostrene z vsako-
mesečnim postom. A posrečilo se ji
je, da jo je preje, nego bi morala na-
stopiti kazen, pobrisala v Ameriko.
To je bilo pred dvema leti. Avstrijs-
ka vlada pa s tem ni bila zadovolj-
na in poiskala je Katarino Vondra-
šek, katero je tudi končno našla. In
sedaj vse nič ne pomaga. Nazaj mo-
ra na Dunaj, kjer bo odsedela v
paržonu svoje leto.

ZLOČINSKI NAPAD NA DE- KLICO.

Pohotnega lopova še niso dobili.

Neka jako lepa, elegantno belo ob-
lečena, kakih 19 let stara deklica, ki
je pozneje povedala, da se imenuje
Evelyn Schwartz, stanujoča na št. 417
3. Av. Brooklyn Borough v New
Yorku, je bila večer popoldne naj-
dena v nezvesti ležeča pred postajo
za prevozne parnike ob Hunters
Point, Queens Borough, od policaja
Josep Kanea. Kako je prišla v ta-
kem stanju tjakaj, je uganka. No-
beden je ni videl priti, niko je ni
videl pasti, ali da bi jo kedo tja pri-
peljal. Ker je bila najdena pred od-
hodom enega in prihodom drugega
parnika, se sklepa, da se je pripela-
la s polnično železnico in prišla
brez tveganja do postaje, kjer se
je zgrudila. Prenesli so jo v postajo
in dr. Frank B. O'Brien, zobozdrav-
nik iz št. 417 zapadna 5. ulice, je do
prihoda ambulanc storil vse, da bi
jo zbudil iz nezvesti. Toda komaj
je prišla Evelyn Schwartz nekoliko
k sebi, je postala histerična, začela
jokati in vsa obupana obtoževala ne-
kega moža, da ji je uničil življenje.
Prosila je, naj jo puste, da skoči v
vodo. Na predlog policije so jo v
bolnici zdravniško preiskali in pre-
iskava je dognala, da se je na njej
izvršil zločin.

Ko je zvečer prišla v bolnico zopet
k zavesti, je povedala detektivom,
kaj se je z njo zgodilo. Popoldne je
šla namreč iskat stanovanje za-se in
svojo mater in se je zgubila v New
Yorku. Nek elegantno obločen mož
se ji je ponudil, da jo sprejme v
Brooklyn. Spremlil jo je potem do
mosta, po katerem mora iti, da pride
na pravo pot. Potem jo je vprašal,
če hoče kaj piti. Ker je bila od blo-
denja po mestu jako žejna, je ponud-
bo sprejela. Potem jo je peljal v so-
bo za dame nekega hotela in ji pri-
nesel pijačo. Toda komaj je spila,
je padla v omedlevico in takrat je iz-
vršil mož nad njo zločin. Ko se je
probudila, je bila vsa obupana in se
je hotela utopiti. Ker je podala ja-
ko natančen popis hotela, ga bodo
kmalo pronašli in menda tudi poho-
tnega lopova.

Saganova okradena.

Pariz, 27. avg. Tukajšnje časopis-
je javlja, da je bila princeznica
Helie de Sagan, ki je bolj znana kot
Gouldova Ana iz New Yorka, v
Rheimsu okradena. Nepoznani tati-
vi so jej odvzeli \$5000 in njenemu
možu \$10.000. O tatovih ni sledu.
Mogoče je pa tudi, da je "prine"
Sagan potreboval denar in je Ano
jednostavno okradel.

Razstrelba dinamita.

Key West, Fla., 28. avgusta. Ko
je bilo večer nekaj nad 300 delav-
cev na delu pri razstreljevanju ska-
lovja za novo progo Florida East
Coast R. R. Co., se je 480 funtov di-
namita razstrelilo. Šestdeset delav-
cev je vrglo v zrak in od teh jih je
bilo deset na mestu ubitih, 15 smr-
tno ranjenih in več težko in lahko
poškodovanih. Ranjence so prepelja-
li v bolnico v Key West.

Južne republike. Umor v Panami.

**NEK AMERIČAN JE UMORIL
LASTNIKA LISTA PAN-
MA PRESS V PA-
NAMI.**

Morilec se imenuje Jeffries in ime-
novani list je žali neko nje-
govo sorodnico.

O KATASTROFI V MONTE- VIDEO.

Panama, Panama, 27. avgusta.
Herbert O. Jeffries, ki se je v pa-
namski revoluciji leta 1903 odliko-
val, je večer prišel v uradništvo
angleškega lista Panama Press, kjer
je napadel lastnika imenovanega li-
sta William Nicholas Chandlerja in
ga umoril. Vsled tega umora je za-
vladala tukaj dokaj velika razburje-
nost. Imenovani list je še le nedavno
ustanovljen in je le malega pomena.
V tem listu je nedavno izšel članek,
v katerem je lastnik lista žalil neko
sorodnico imenovanega Jeffriesa,
imenom Guyantovo. To je smatral
Jeffries za veliko žalitev. Vsled te-
ga je prišel v uradništvo, kjer je na-
padel Chandlerja, in ga umoril.
Chandlerjeva smrt se splošno obža-
luje.

Jeffries, ki je rojen v New Yorku,
in ki je gradiral v West Pointu, je
poveljeval pacifičnemu panamskemu
brodovju republike Paname, ko so
slednje ustanovili. Jeffries je zelo
močan in se je vdeležil raznih revo-
lucij v Colombiji, kakor tudi v raz-
nih drugih južnih republikah. Guy-
antova se je imenovala pred svojo
poroko Estela E. Lang. Stara je še
le 18 let in je v minolem letu ušla
z generalnim konzulom Guyantom, s
kterim se je poročila v Colono. O
tej aferi se je svoječasno tukaj mno-
go govorilo.

Montevideo, Uruguay, 27. avg.
Argentinski izletniški parnik Colom-
bia, ki se je dne 24. avgusta potopil
pred vhom v tukajšnjo luko, ob
kterih priliki je vtonilo od 150 do
200 oseb, se je potopil vsled malo-
marnosti svojega krmarja. Argentin-
ski parnik je nameraval pluti pred
parnikom Schlesien ko je slednji plul
iz luke. To je skušal storiti, ko sta
bila oba parnika v takej legi, da je
bila kolizija neizogibna.

Proti zamorcem.

Mount Vernon, Ga., 27. avg. Zam-
morec B. Clarke je bil danes usmr-
ten v njegovo truplo so sežgali. J.
Swinnie, nek drug zamorec, je bil
lučan. Šerif Hester je težko ra-
njen. Govori se, da bodo tudi v so-
sednjih krajih linčali več zamorcev.
Clarke je nosil dve jekleni ploščici
na prsih, ki so ga varovale pred
krogeljami.

Smrten padec.

25letni barvar Charles Wiedell iz
št. 154 izt. 97. ul. v New Yorku je
večer padel iz zidarskega odra pri
delu novega poslopja št. 239 izt. 59.
ul., ker se je utrgala vrh. Padel je
štiri nadstropja globoko, zlomila se
mu je noga in je dobil tudi več no-
tranih poškodb. Hitro so ga prepe-
ljali v Flower bolnico, kjer pa sko-
raj nimajo upanja, da bi ga ohranili
pri življenju.

Iskanje zakladov.

Halifax, Nova Scotia, Canada, 27.
avg. Semkaj je došlo več Newyor-
čanov, ki hočejo iskati na Oak Island
v Mahone Bay zaklade, katere je, ka-
kor se govori, tam baje zakopal ka-
pitlan Kidd, sloviti morskoplov. Vo-
ditelja družbe zakladokopov sta H.
L. Bowoin in M. V. Andrews iz New
Yorka. Več članov je že prej kopalo
za zakladi, a so morali vedno nelati,
ker jim je voda jama zalila, kakor
hitro so prikopali do gotove globo-
čine. Družba je opremljena s raz-
nimi stroji, katere bodo rabili pri delu.

**SLOVENC IN SLOVENKE, NA-
ROČAJTE SE NA "GLAS NARO-
DA", NAJVEČJI IN NAJČENJE-
ŠI SLOVENSKE DNEVNIKI**

Razne novosti iz inozemstva.

**V BUDIMPEŠTANSKI TOVARNI
PUŠKINIH NABOJEV SE
JE PRIPETILA RAZ-
STRELEA.**

Kolera na Nizozemskem; v Rotter-
damu se je pripetilo več
sumljivih slučajev.

NESREČA NA CANARIH.

Budimpešta, 27. avgusta. V tuk-
tovarni za puške naboj, se je več-
er pripetila razstrelba, pri kateri je
bilo pet oseb ubitih in deset ranje-
nih.

Rotterdam, Nizozemska, 27. avg.
Po prvem slučaju kolere v tukaj-
šajem mestu, se je večer pripetilo
zopet nekoliko sumljivih slučajev.
Posebno sumljivi so slučaj, ki so se
pripetili na neke jadranske, na kateri
je te dni umrl nek otrok. Vse bolni-
ke so poslali v karanteno.

Haag, Nizozemska, 27. avgusta.
Vsa Nizozemska je sedaj v velikih
skrbih, ker se je pojavila kolera v
Rotterdamu. Vlada je odredila naj-
strožje sanitarne odredbe, da se pre-
preči razširjanje kolere.

Las Palmas, Canares, 27. avgusta.
Pri Puerto Ventura se je neka špan-
ska jadranka potopila. Kapitan in 8
mornarjev je vtonilo. Ine jadranske
dosedaj še ni

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenio Publishing Co.
(a corporation)
FRANK SAKSER, President,
VICTOR VALJAVEC, Secretary,
LOUIS BENEK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
" pol leta 1.50
" leto za mesto New York 4.00
" pol leta za mesto New York 2.00
" Evropo za vse leto 4.50
" " pol leta 2.50
" " " četrt leta 1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
zvenišni nedelji in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.

Denar naj se blagoviti pošiljati po —
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
breviteto naznani, da hitreje najde-
mo naslovnika.

Dopisoma in pošiljatkam naredite ta na-
zov:

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Koncem tedna.

V Atlantic City, N. J., tamošnji
kopalnici ne smejo v nadalje več je-
mati svojih poslov v morje. — To je
pa posledica odvisnosti od okusa posamez-
nika. Marsikdo bi se na primer
množico raje kopal kraj katkega po-
stelega psa, kakor kraj marsikakega
človeka.

In tako smo tudi uverjeni, da je
med Slovenci le malo ljudi, kateri bi
se upali kopati skupaj z onim "nad-
naturnim" človekom, ki je onemogel
nek avstrijski parnik. — kajti v ko-
pališčih bi postal položaj za nje skraj-
no nevarno.

Boj, ki se boje v slovenski najstari-
jši organizaciji v Ameriki, zamore-
no primerni za ravno kar minilom
vojaki, kateri so se vršile
v državah Nove Anglije: vojaka, ki
je morala braniti Boston, je podlegla.
In vojska, ki brani Joliet, Ill., je
strategično tudi že tako na slabem,
da je njen poraz in slovo od Joliet
le še vprašanje časa.

Iz Evrope se je tekoma tedna poro-
čilo, da se končno sestane tudi ru-
ski in avstrijski cesar. Poljubje, k-
tere si bodela tem povodom medseboj-
no podelila, moramo uvrstiti takoj
za — Judeževim poljubom.

Angleško časopisje je pričelo ob-
javljati posebna brzojavna poročila o
nesrečah z avtomobili v Evropi. —
To je nesmiselno zapravljanje denarja
za posebne brzojavke, kajti takih
nesreč imamo doma desetkrat toliko,
kakor jih imajo v Evropi.

Mesto Nashville v Tennessee je
pravi raj za poštene meseca, ali pa
— za lopove: tamošnji mayor je vse
policeje preobdelal v civilne obleke,
da jih tako porabi izključno za to,
da bodo škrebli, da se vsako v Nash-
ville ravna strogo po prohibicionis-
tičnih zakonih. Iz tega zamoremo
izavajati, da za druge zločine tam po-
liceje sploh ne potrebujejo.

"To so ravno tako nepremišljeni
čini (žensk v McKees Rocks, Pa.),
kakor oni, ktere prirejajo londonske
sufragetke napram nasprotnikom
ženskih pravic." (World.) Kako za-
morejo sedaj pri Worldu primerjati
sufragetke s ženami štrajkarjev v
McKees Rocks? Kaj ima obup stra-
dajočih mater in stradalajočih otrok
opraviči z nesmiselnimi sufragetskimi
neumnostmi?!

Grozovitosti napram dečkom v dr-
žavnem poboljševalnem zavodu na
Randalls Islandu — to je samoumev-
no: kje pa naj ljudje, ki so v službi
dobrodelnosti, dokažejo svoja bešči-
jalne instinkte, nego baš v "dobro-
delnih" zavodih?!

To se je že čestokrat v dovoljni
meri dokazalo, in o tem nam priča
tudi — avstrijska hiša za "varstvo"
naseljenec v New Yorku.

Telefon 4687 Cortlandt.

Koncem tedna.

V Atlantic City, N. J., tamošnji
kopalnici ne smejo v nadalje več je-
mati svojih poslov v morje. — To je
pa posledica odvisnosti od okusa posamez-
nika. Marsikdo bi se na primer
množico raje kopal kraj katkega po-
stelega psa, kakor kraj marsikakega
človeka.

In tako smo tudi uverjeni, da je
med Slovenci le malo ljudi, kateri bi
se upali kopati skupaj z onim "nad-
naturnim" človekom, ki je onemogel
nek avstrijski parnik. — kajti v ko-
pališčih bi postal položaj za nje skraj-
no nevarno.

Boj, ki se boje v slovenski najstari-
jši organizaciji v Ameriki, zamore-
no primerni za ravno kar minilom
vojaki, kateri so se vršile
v državah Nove Anglije: vojaka, ki
je morala braniti Boston, je podlegla.
In vojska, ki brani Joliet, Ill., je
strategično tudi že tako na slabem,
da je njen poraz in slovo od Joliet
le še vprašanje časa.

Iz Evrope se je tekoma tedna poro-
čilo, da se končno sestane tudi ru-
ski in avstrijski cesar. Poljubje, k-
tere si bodela tem povodom medseboj-
no podelila, moramo uvrstiti takoj
za — Judeževim poljubom.

Angleško časopisje je pričelo ob-
javljati posebna brzojavna poročila o
nesrečah z avtomobili v Evropi. —
To je nesmiselno zapravljanje denarja
za posebne brzojavke, kajti takih
nesreč imamo doma desetkrat toliko,
kakor jih imajo v Evropi.

Mesto Nashville v Tennessee je
pravi raj za poštene meseca, ali pa
— za lopove: tamošnji mayor je vse
policeje preobdelal v civilne obleke,
da jih tako porabi izključno za to,
da bodo škrebli, da se vsako v Nash-
ville ravna strogo po prohibicionis-
tičnih zakonih. Iz tega zamoremo
izavajati, da za druge zločine tam po-
liceje sploh ne potrebujejo.

"To so ravno tako nepremišljeni
čini (žensk v McKees Rocks, Pa.),
kakor oni, ktere prirejajo londonske
sufragetke napram nasprotnikom
ženskih pravic." (World.) Kako za-
morejo sedaj pri Worldu primerjati
sufragetke s ženami štrajkarjev v
McKees Rocks? Kaj ima obup stra-
dajočih mater in stradalajočih otrok
opraviči z nesmiselnimi sufragetskimi
neumnostmi?!

Grozovitosti napram dečkom v dr-
žavnem poboljševalnem zavodu na
Randalls Islandu — to je samoumev-
no: kje pa naj ljudje, ki so v službi
dobrodelnosti, dokažejo svoja bešči-
jalne instinkte, nego baš v "dobro-
delnih" zavodih?!

To se je že čestokrat v dovoljni
meri dokazalo, in o tem nam priča
tudi — avstrijska hiša za "varstvo"
naseljenec v New Yorku.

Svet se obrača! Tako smo doži-
veli, da so ob jedne mizi sedeli in
banketirali katoliški škof in duhovnik
in razni židje. Ne vemo, ali so unisono
peli: Mi pa ostanemo kakor smo bli,
ene misli, ene krvi. Dober tek!...

Zalostno je, da se že dostojanstvo
škofa izrablja za navadne komedije

v hiši škofov in stonje. Pa naj ke-
do reče, da ne živimo v čezeli ne-
omejenih čudežev!...

Mogoče, da še celo prične kak ka-
tol. duhovnik pripovedovati tajno in jav-
no: kupujte le pri Judih, "naših"
brateh po duši, žvi in obrežanju.
O Kriste, ako bi zopet stopil na svet,
kak bič bi moral uporabiti pri taci
žalostnih naslednikih!...

A propos: naseljenici, naseljenke,
razne "device" in de-vice v "kik-
lah" in hlačah morajo prispevati s
svojim težko prisluženim denarjem
za "dobrodelnost", ktera se je te
dni spremenila v — banket, pri k-
tem je dvajset let oboje na račun
"dobrodelnosti" brezplačno, dočim
so morale "device" in de-vice vse
pošteno plačati. — Štatišti v gledi-
ših našega Tenderloina pa dobe ob-
čajno plačano.

Mrs. Russell Sage je pred leti po-
sodila neki svoji sosedki večjo svoto
denarja in vzel hipoteko na njeno
posestvo. Ker pa sosedka ni denarja
vrnila, je Sagejeva dala sedaj njeno
posestvo za nizko ceno prodati in si-
ceer po načelu: "business is busi-
ness". V ostalem pa: Kako naj
Mrs. Sage daruje raznim cerkvam le-
po slikano okna in kako naj goji
"dobrodelnost", ako se strogo ne
ravna po načelih "businessa"?!

Nek policaj v New Yorku je te dni
svojo ženo s službenim kolom prete-
pel — well, to je brutalno. — Toda
ako že mora pretepati s službenim
kolom, potem je bolje, da je gospa
policistinja tepena, kakor kedo
drugi.

V bolnici Bellevue v New Yorku
je prišel nek Pittsburgčan: pozabil je
svoje ime, svoj naslov in poleg tega
tudi dejstvo, da je oženjen. Kljub
temu se pa moramo čuditi, da je new-
yorški časopisje poročalo o tem, kot
o kaki novici. Ali se ne pripeti
vsaki dan po tisočkrat, da ljudje sa-
mi na se pozabijo in po milijonkrat
na dan, ko pozabijo, da so ože-
njeni?!

Milijonar Harriman se je vrnil iz
Evrope in sedaj se zabava, vozi v av-
tomobilu in živi, kakor v raj. Ali so
te vrste srečni otroci bolni, potem
živijo in uživajo še vedno lepše, kakor
mi, ki pri Bogu nimamo toliko
"pulla".

Nek znan izumitelj v New Yorku
je še nedavno vse svoje premoženje
prepisal na ime svoje žene. Sedaj je
pa umrl in javnost se vprašuje, kedo
bode plačal pogrebne stroške — kajti
žena jih neče plačati.

Erie železnica je povišala svojim
vslužbenecem plačo, tako, da je sedaj
ravno taka, kakor pred krizo. To
velja tudi o družbi alične železnice
v Philadelphiji. — Vrag kapitalizma
vendar ni vedno tako črn, kakor ga
slikajo.

V neki veži ležala je te dni lačna
in bedna mati; kraj njenih prsi le-
žalo je njeno lačno dete in drugi
otrok je vsled gladi jokal v kotu.
Brez domovja in prijateljev. Vso
bedo je ugledal nek policaj: vzal je
oba otroka v naročje, dvignil mater
in je bil pougal na poti na policijsko
postajo ter od tam v bolnico: vsled
JEDNEGA pravičnega in sočutnega
policijskega srca oprostimo organi-
zacijske surovosti vse policije!...

Največja napaka "Prokleta" je
brezdomstvo, da, da oni, ki imajo pri
"listih" kaj ukazovati, ne poženo
svoje anarhiste tako daleč, da bi se
vkljudi več ne vrnilo. To se jim do-
sedaj ni posrečilo in od tod prihaja
"Prokleta" rakov napredek.

Pogumen lovec.

Samo z nožem oborožen, je zlezel
William Smith, lovec iz South Caro-
line, v neko luknjo, v kateri je bilo
pet risov in je usmrtil največjega po-
triurnem boju. Šest čevljev dolgi ris
je bil več mesecev strah cele okolice
pri Lowellville, Ohio.

DABOVI

Za družbo sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani:

Vesela družba pri Brešanu 25c.

Svoto smo uročili podružnici št. 1

Upravništvo "Glasa Naroda".

IZ URADA

glavne podružnice sv. Cirila in Metoda

št. 1 v New Yorku.

K podružnici št. 1 pristopil je kot

redni član Fran Maier iz Brooklyna.

Živel! Podružnica šteje sedaj 57

članov.

Z rodoljubnim pozdravom

Za odbor:

Ivan Zupan, tajnik.

82 Cortlandt St.

New York, 27. vel. srpana, 1909.

Kako se v Bosni in Hercegovini pospešuje obrt in trgovina.

Avstro-ogrška okupacija Bosne in
Hercegovine je trajala trideset let.
V tej dolgi dobi ni okupacijska vla-
da rešila, da niti taktila se ni kmet-
skega vprašanja in šele sedaj, po tri-
desetih letih okupacije in po aneksiji
je dala madjarski agrarni banki kon-
cesijo kmetstvo prebivalstvo izmozga-
ti in uničiti. To je prvi in najvaž-
nejši korak za rešitev zemljiškega
vprašanja. Pa tudi na trgovskem
polju je delavnost bosanske vlade
enako slavna in za domorodno pre-
bivalstvo enako srečljiva. To ho-
čemo v današnjem članku z dejstvi
in številkami dokazati.

Pred par tedni so imeli bosanski in
hercegovski ter v teh dveh deželah
naseljeni tuji trgovci, industrijanci in
obrtniki v prvi priliko izvoliti si
svoje zastopnike za bosansko-herce-
govsko zbornico. V Sarajevu so bili
izvoljeni kompromisni kandidati
tuji in domačini, drugod sami do-
mačini, toda taki domačini, ki so vla-
di po volji in na službo. Ta pridob-
itevi po tridesetih letih kulturnega
dela okupacijske vlade ni nič taega,
s čemur bi se mogla pred svetom po-
našati. Nikdo ne ve in si ne more
tolmačiti, zakaj je vlada tako dolgo
čakala, da je bosanskim in hercegov-
skim trgovcem in obrtnikom dala
končno strokovno zastopstvo, ktero
za nje I. Dragutinović je pred 26
letih zahteval in v "Bosnijske Post"
utemeljeval njega potrebo. Človek bi
misli, da je bilo pred ustanovitvijo
trgorske zbornice premagati kdo ve
kake težave. Toda temu ni tako. Saj
je imelo bosansko in hercegovsko tr-
govstvo in obrtništvo tudi pod tur-
ško vlado svoje organizacije, tako
zbrane esnaf, ktere lahko primerja-
mo avstrijskim starim celovskim or-
ganizacijam. Ako bi bila imela oku-
pacijska vlada le količjak dobre vo-
lje, bi bila igranje že v prvih desetih
letih okupacije lahko ustanovila bo-
sansko-hercegovsko trgovsko in obrt-
no zbornico. To dobre volje pa ta
vlada ni imela, baš nasprotno, že od
samega začetka Kállayove "ere" je
stojala vse, da bi zaprečila razvoj
obrti in trgovine v onih deželah, ki
so bile, poverjene njeji upravi.

Čas je, da se spravi na dan, kako
se je delalo v Bosni in Hercegovini
za časa okupacije za "pozidavo obrt-
ni". Tako je na primer, da bi se
domačini ne poprijeli fikajerske obrt-
ni, bosanska vlada podpirala leta in
leta dunajske fikajriste, da so v Sa-
rajevu, Banjaluki, Mostaru itd. usta-
navljali svoje filijalke. Rokodelcem,
ki so se iz monarhijske preselili v oku-
pirane dežele, ni vlada izročila pri
novih stavbah vladnih poslopij ali
pri večjih popravah nikakih del, na-
ročala je principielno vse na Dunaj.
Še leta 1883, toraj pet let po
okupaciji, je plačevala vlada po 60
do 100 kron na dan dunajskim izvo-
ščikom, ki so vozili razne "inspek-
cije" od mesta do mesta. Navadna
vrata, naročena na Dunaju, so stala
80 do 100 kron, okna po 40 do 60
kron itd. in to še v devetdesetih le-
tih, ko je bilo že v Bosno dovolj do-
brih mizarjev.

V trgovini tudi ni bilo bolje, če-
prav ima domače prebivalstvo mnogo
prirojenega daru za trgovstvo. Jako
živahna trgovina s soljo je bila do-
mačinom odvzeta ter dan monopol na
prodajo soli podružnici dunajske
"Unionbank". Da bi Bosanci ne do-
bili denarnih zavodov v roke, se jim
leta in leta ni dovoljevalo ustanav-
ljati hranilnic in posojilnic, in ko jim
končno vlada ni več mogla braniti
takih podjetij, jim je pri vsaki kon-
cesiji delala sitnosti ter je ustanovi-
tev po leta in leta zavlačevala. Ako
bi se ne bila vlada držala te prakse,
imeli bi danes desetkrat toliko hra-
nilnic in denarnih zavodov in temu
primerno tudi toliko več hranilnih
vlog.

Trgovino malih lesnih trgovcev je
vlada sistematično uničevala s tem,
da je malim domačim trgovcem dikti-
rala in jim še diktira cene, ki so v
deželi, tako bogati na gozdih, naravn-
ost baječne. Bosanska vlada uprav-
lja ogromne deželne gozde, zato jim
je mogoče na tak način domače lesne
trgovce uničevati, tujim velikim fir-
mam pa prodaja les in šume takore-
koč za majhe solze. Naj navedemo
dovez o tem gospodarstvu. Po de-
zelih računih je vlada prodala lesa
trgovcem:

Pred par tedni so imeli bosanski in
hercegovski ter v teh dveh deželah
naseljeni tuji trgovci, industrijanci in
obrtniki v prvi priliko izvoliti si
svoje zastopnike za bosansko-herce-
govsko zbornico. V Sarajevu so bili
izvoljeni kompromisni kandidati
tuji in domačini, drugod sami do-
mačini, toda taki domačini, ki so vla-
di po volji in na službo. Ta pridob-
itevi po tridesetih letih kulturnega
dela okupacijske vlade ni nič taega,
s čemur bi se mogla pred svetom po-
našati. Nikdo ne ve in si ne more
tolmačiti, zakaj je vlada tako dolgo
čakala, da je bosanskim in hercegov-
skim trgovcem in obrtnikom dala
končno strokovno zastopstvo, ktero
za nje I. Dragutinović je pred 26
letih zahteval in v "Bosnijske Post"
utemeljeval njega potrebo. Človek bi
misli, da je bilo pred ustanovitvijo
trgorske zbornice premagati kdo ve
kake težave. Toda temu ni tako. Saj
je imelo bosansko in hercegovsko tr-
govstvo in obrtništvo tudi pod tur-
ško vlado svoje organizacije, tako
zbrane esnaf, ktere lahko primerja-
mo avstrijskim starim celovskim or-
ganizacijam. Ako bi bila imela oku-
pacijska vlada le količjak dobre vo-
lje, bi bila igranje že v prvih desetih
letih okupacije lahko ustanovila bo-
sansko-hercegovsko trgovsko in obrt-
no zbornico. To dobre volje pa ta
vlada ni imela, baš nasprotno, že od
samega začetka Kállayove "ere" je
stojala vse, da bi zaprečila razvoj
obrti in trgovine v onih deželah, ki
so bile, poverjene njeji upravi.

Čas je, da se spravi na dan, kako
se je delalo v Bosni in Hercegovini
za časa okupacije za "pozidavo obrt-
ni". Tako je na primer, da bi se
domačini ne poprijeli fikajerske obrt-
ni, bosanska vlada podpirala leta in
leta dunajske fikajriste, da so v Sa-
rajevu, Banjaluki, Mostaru itd. usta-
navljali svoje filijalke. Rokodelcem,
ki so se iz monarhijske preselili v oku-
pirane dežele, ni vlada izročila pri
novih stavbah vladnih poslopij ali
pri večjih popravah nikakih del, na-
ročala je principielno vse na Dunaj.
Še leta 1883, toraj pet let po
okupaciji, je plačevala vlada po 60
do 100 kron na dan dunajskim izvo-
ščikom, ki so vozili razne "inspek-
cije" od mesta do mesta. Navadna
vrata, naročena na Dunaju, so stala
80 do 100 kron, okna po 40 do 60
kron itd. in to še v devetdesetih le-
tih, ko je bilo že v Bosno dovolj do-
brih mizarjev.

V trgovini tudi ni bilo bolje, če-
prav ima domače prebivalstvo mnogo
prirojenega daru za trgovstvo. Jako
živahna trgovina s soljo je bila do-
mačinom odvzeta ter dan monopol na
prodajo soli podružnici dunajske
"Unionbank". Da bi Bosanci ne do-
bili denarnih zavodov v roke, se jim
leta in leta ni dovoljevalo ustanav-
ljati hranilnic in posojilnic, in ko jim
končno vlada ni več mogla braniti
takih podjetij, jim je pri vsaki kon-
cesiji delala sitnosti ter je ustanovi-
tev po leta in leta zavlačevala. Ako
bi se ne bila vlada držala te prakse,
imeli bi danes desetkrat toliko hra-
nilnic in denarnih zavodov in temu
primerno tudi toliko več hranilnih
vlog.

Trgovino malih lesnih trgovcev je
vlada sistematično uničevala s tem,
da je malim domačim trgovcem dikti-
rala in jim še diktira cene, ki so v
deželi, tako bogati na gozdih, naravn-
ost baječne. Bosanska vlada uprav-
lja ogromne deželne gozde, zato jim
je mogoče na tak način domače lesne
trgovce uničevati, tujim velikim fir-
mam pa prodaja les in šume takore-
koč za majhe solze. Naj navedemo
dovez o tem gospodarstvu. Po de-
zelih računih je vlada prodala lesa
trgovcem:

maim domačim vel. tujim
leta za K za K
1895 380,000 700,000
1896 280,000 572,000
1897 230,000 510,000
1898 220,000 680,000
1899 220,000 780,000
1900 220,000 2,080,000

Danes mora Bosanec in Hercego-
vec plačevati za les iz domačih gozdov
grozne cene ter nima od trgovine z
lesom najmanjšega dobika; vse bo-

gastvo ma država, da je trdike z o-
gromnim dobikom v tujino, kjer kon-
kurirajo, seveda z velikim uspehom
s tamošnjimi lesnimi trgovci v mo-
narhiji. Jednako se godi tudi s tr-
govino s sadjem in živino, tudi ta je
po štirih petinah v rokah tujih firm
in tujcev.

Prav tako postopa deželna uprava
tudi v lokalni trgovini. Sarajevski
podružnici ogrskega trgovinskega
muzeja je plačala vso upravo ter ji
plačuje, ali ji je vsaj plačevala tudi
namnino in vslužbenec zaveda, če
prav je to čisto navadno, na dobiček
preračunano podjetje! Tako postop-
panje je ne samo trgovinska nedo-
stojnost od strani muzeja, ampak tu-
di krivičnost bosanske vlade proti
domačemu prebivalstvu in proti Av-
striji, ktere podjetja ne uživajo po-
dobnih ugodnosti.

Sedaj je toraj ustanovljena trgo-
vska in obrtna zbornica za Bosno in
Hercegovino, ki je pa tako ženjalno
sestavljena, da bode pač težko kedaj
postavila vladno delavnost na kritič-
no rešeto, ker je vlada že za to skr-
bela, da so prišli in da pridejo notri
le njeni zvesti služabniki.

Obrtnega reda v anektiranih deže-
lah še ni. Kar na vrat na nos so iz-
dali vsaj te-le predpise: o izvrševan-
ju koncesioniranih in svobodnih
obrti; predpisi v obrambo življenja
in zdravja obrtnih pomočnikov; o
ureditvi razmerja med delodajniki in
delojemniki v industrijskih zavodih;
o ureditvi dela čez čas; o prisilnem
zavarovanju pomočnikov proti bolezi-
ni. Dne 10. januarja 1908 je bil ko-
nečno proglašen zakon, s katerim je
odstranjena kazen ječe za dolžnike.

Statistični popis industrijskih in
obrtnih zavodov od 25. aprila 1907
pravi, da je bilo v Bosni in Herce-
govini leta 1907 skupaj 46,593 erar-
skih in privatnih obrtnih podjetij s
101,664 v njih zaposlenimi osebami.
Eno obrtno podjetje pride na vsakih
38 prebivalcev in 1,05 štirjaškega ki-
lometra. Glavnih zavodov je bilo 45
tisoč 188, potranskih 1405; od teh
je bilo 64 erarnih zavodov, 44,327
privatnih in 2202 domačih obrti. De-
želni erarni zavodi so vsi velezavodi,
v kterih je zaposlenih 14,848 oseb.
Velezavodi so samo v rudniški, lesni
in playžarski stroki, v industriji za
živila, napoje in tobak in v kemični
industriji.

Upajmo, da se bode s pomočjo svo-
jega zakonodajstva novi trgovski in
obrti zbornici posrečilo blagodejno
vplivati na razvoj domače trgovine in
obrti v Bosni in Hercegovini.

To in ono.

Odličan gost.

Dne 4. avg. se je mudil v Trstu
francoski državni svetnik in zname-
nit publicist Gabriel Louis Jaray, ki
je bil že pred kakimi 6 leti tamkaj
ter napisal zanimivo študijo o trža-
ških Slovencih. Gabriel Louis Ja-
ray si je pridobil uprav sijajno ime
v francoski publicistiki ter more za-
nimanje, s kterim se on bavi s slo-
venskimi vprašanji, biti le koristno
naši stvari. Informiral se je po-
drobno o naših političnih, narodnih,
gospodarskih, socijalnih in kulturnih
razmerah, pri čemur mu je šel na ro-
ko dr. Gregorin. G. Jaray-a, ki je
objubil, da bode natančno obvestil
francosko publiko o tem, kar je do-
znal na svojem potovanju po sloven-
skih deželah, je spremljal g. Bogumil
Vošnjak iz Gorice.

**Infamna žalitev našega naroda iz ust
c. in kr. stotnika.**

Slovenci so navajeni na razne žal-
litve od strani narodnih nasprotni-
kov, ki jih pitajo s "ščavi" in dru-
gimi psovskami, vendar kar si je do-
volil c. in kr. stotnik 97. pešpolka
Girardi, presega že vse meje. Ko je
ta gospod 4. avg. ob 11. uri inspicir-
al vojaško stražo na depozitem
uradu v Trstu in je neki vojak šep-
nil svojim tovarišem par besed v slo-
venskem jeziku, se je omenjeni sto-
tnik zadržal nanj s sledečimi besedami:
Cosa la parla questa pu...a de lin-
gual. Ko ga je neka gospa posva-
rila, da se na tak način ne žali kar
celega naroda, se je ta olikani gospod
tudi na njo zadržal, čes, kakega na-
roda! Ne glede na to, da takih be-
sed olikani človek, med ktere se men-
da štejejo tudi oficirji, sploh ne rabi,
moramo tako postopanje od strani c.
in kr. stotnika imenovati — da ra-
bimo najmilejši izraz — škandal! A
če splola kje, potrebna je narodna
strijelost pri armadi; da se pa c. in
kr. stotnik spozabi tako daleč, da ne
more prenesti mti slovenske govori-
ce in rabi pri tem še take bezniske
izraze, kaj takega ni mogoče dovolj
ožigosati.

Slovenci so navajeni na razne žal-
litve od strani narodnih nasprotni-
kov, ki jih pitajo s "ščavi" in dru-
gimi psovskami, vendar kar si je do-
volil c. in kr. stotnik 97. pešpolka
Girardi, presega že vse meje. Ko je
ta gospod 4. avg. ob 11. uri inspicir-
al vojaško stražo na depozitem
uradu v Trstu in je neki vojak šep-
nil svojim tovarišem par besed v slo-
venskem jeziku, se je omenjeni sto-
tnik zadržal nanj s sledečimi besedami:
Cosa la parla questa pu...a de lin-
gual. Ko ga je neka gospa posva-
rila, da se na tak način ne žali kar
celega naroda, se je ta olikani gospod
tudi na njo zadržal, čes, kakega na-
roda! Ne glede na to, da takih be-
sed olikani človek, med ktere se men-
da štejejo tudi oficirji, sploh ne rabi,
moramo tako postopanje od strani c.
in kr. stotnika imenovati — da ra-
bimo najmilejši izraz — škandal! A
če splola kje, potrebna je narodna
strijelost pri armadi; da se pa c. in
kr. stotnik spozabi tako daleč, da ne
more prenesti mti slovenske govori-
ce in rabi pri tem še take bezniske
izraze, kaj takega ni mogoče dovolj
ožigosati.

Slovenci so navajeni na razne žal-
litve od strani narodnih nasprotni-
kov, ki jih pitajo s "ščavi" in dru-
gimi psovskami, vendar kar si je do-
volil c. in kr. stotnik 97. pešpolka
Girardi, presega že vse meje. Ko je
ta gospod 4. avg. ob 11. uri inspicir-
al vojaško stražo na depozitem
uradu v Trstu in je neki vojak šep-
nil svojim tovarišem par besed v slo-
venskem jeziku, se je omenjeni sto-
tnik zadržal nanj s sledečimi besedami:
Cosa la parla questa pu...a de lin-
gual. Ko ga je neka gospa posva-
rila, da se na tak način ne žali kar
celega naroda, se je ta olikani gospod
tudi na njo zadržal, čes, kakega na-
roda! Ne glede na to, da takih be-
sed olikani človek, med ktere se men-
da štejejo tudi oficirji, sploh ne rabi,
moramo tako postopanje od strani c.
in kr. stotnika imenovati — da ra-
bimo najmilejši izraz — škandal! A
če splola kje, potrebna je narodna
strijelost pri armadi; da se pa c. in
kr. stotnik spozabi tako daleč, da ne
more prenesti mti slovenske govori-
ce in rabi pri tem še take bezniske
izraze, kaj takega ni mogoče dovolj
ožigosati.

Slovenci so navajeni na razne žal-
litve od strani narodnih nasprotni-
kov, ki jih pitajo s "ščavi" in dru-
gimi psovskami, vendar kar si je do-
volil c. in kr. stotnik 97. pešpolka
G

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: FRANK MEDOS, 9483 Ewing Ave., So. Chicago, Ill.
 Podpredsednik: IVAN GERM, P. O. Box 57, Braddock, Pa.
 Glavni tajnik: JURIJ L. BROZIC, P. O. Box 424, Ely, Minn.
 Pomožni tajnik: MAKŠ KERŽISNIK, L. Box 383, Rocks Spring, Wyoming.

Blagajnik: IVAN GOVZE, P. O. Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:

ALOJZIJ VIRANT, predsednik nadzornega odbora, cor 10th Ave. and Globe Street, South Lorain, O.
 IVAN PRIMOŽIČ, II. nadzornik, P. O. Box 641, Eveleth, Minn.
 MIHAEL KLOBUČAR, III. nadzornik, 115 — 7th St., Calumet, Michigan.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERŽISNIK, predsednik porotnega odbora, P. O. Box 138, Burdine, Pa.
 IVAN N. GOSAR, II. porotnik, 5312 Butler St., Pittsburg, Pa.
 IVAN MERHAR, III. porotnik, Box 95, Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik: Dr. MARTIN J. IVEK, 711 North Chicago St., Joliet, Ill.

Krajnava društva naj blagovolijo pošilati vse dopise, premembe u-
 dov in druge listine na glavnega tajnika: GEORGE I. BROZICH, Box
 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.
 Denarne pošiljke naj pošiljajo krajevna društva na Blagajnika:
 JOHN GOUZE, P. O. Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in no-
 benem drugem. Zastopniki krajevnih društev naj pošljejo duplikat vsake
 pošiljke tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društev Jednote ali posameznikov
 naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: IVAN KERŽISNIK,
 Box 138, Burdine, Pa. Pridelani morajo biti vsaki natančni podatki
 vsake pritožbe.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE.

V Ameriki. Dne 10. avg. se je z
 južnega kolodvora v Ljubljani odpe-
 ljalo v Ameriko 40 Maceoneev, 10
 Hrvatov, 5 Slovencev in 25 Črno-
 gorev.

Na Kranjskem je, kakor poroča
 "Slovenec", 1230 društev.

Mnogo zajcev je letos po nižavah
 in planjavah, zlasti na Dolenjskem,
 kjer se je ta vrsta divjačine vzle-
 skrajno neugodni in dolgi zimi zelo
 zaplodila. Te pomnožitve pa je naj-
 več krivo dejstvo, da je bila skoro po
 celi deželi blizu leto dni razglašena
 pasja kontumacija in se je na ta na-
 čin preprečilo sicer običajno pustoše-
 nje lova, katero so povzročali psi, ki
 so kaj radi na svojo pest in brez go-
 spodarja lovili divjačino v najbolj-
 ših revirjih.

Strla udarila. Dne 11. avgusta
 popoldne ob pol 5. je udarila strla v
 hišo Antonije Kramar na Mirni.
 Vse poslopje je bilo naenkrat v o-
 gnju. Gospodinja in njene male hčer-
 ke ni bilo doma, le neka hroma siro-
 ta, Marjeta Kotar, je bila v hiši.
 Sosedje so jo rešili iz gorečih hiše.
 Tukajšnje gasilno društvo je prešlo
 ob tej priliki ognjeni krst. Pri tem
 prvem ognju so sicer gasilci prav
 požrtvovalno delali, a poznalo se je,
 da zelo manjka vaje. Poveljstvo je
 bilo pa že tako brez glave, da so se
 vsi jezili. Voda Mirna teče mimo, pa
 so šli nastaviti sesalno v studence,
 v katerem je navadno le par škafov vo-
 de. Seveda se je studenec takoj usu-
 šil. Med tem, ko so brizgalo prepe-
 ljali k strugi Mirne, je pa ogenj brez
 skrbi gospodaril. Bati se je bilo že
 za sosednje hiše. Zato so dekleta v
 škafih prinale vodo v malo briz-
 galno, da se je ogenj vsaj nekoliko
 omejil, dokler ni delovala večja. Po-
 sestnica je pomilovanja vredna. Te-
 kom 11 let ji je že tretjič pogorelo.

Vihar. Dne 9. avgusta ponoči je
 razsajal v Štangi silovit vihar, zdru-
 žen z močno ploho. Vmes je padala
 tudi toča. Proti jutru so se vetrovi
 nekoliko pomirili, podnevu pa so za-
 čeli znova s svojim uničevalnim de-
 lom in so razsajali z malimi presled-
 ki do petka. Vmes je šel dež, ktere-
 ga smo bili že zelo potrebni. Vihar
 je napravil obilo škode. Najbolj je
 trpela koruza, ki leži ali popolnoma
 omajana ali izruvana vse skrizžena.
 Nakoleki fižal je potrgan s kolov,
 ali pa ga je vihar podri s kolom
 vred. Polomil je mnogo drevja in
 pometal sadije še popolnoma zeleno
 z drevja. Vihar je napravil tudi mno-
 go škode na strehah, ktere je pri ne-
 kterih kozoleh celo odtrgal in jih
 zanesel daleč proč. Toča se tudi zelo
 pozna, čeprav je bila le mala.

Prijet cerkven tat. Na Trebelno je
 došel 10. avgusta Karol Lavrič, star
 33 let, rojen v Ljubljani, pristojen v
 Trebnju. Njegovo obnašanje in izpra-
 ševanje, koliko prometa ima pošta,

koliko hranilnica itd., je dalo povod,
 da ga je dal župan prijeti. In ko se
 je se dognalo, da je bil dalj časa v
 cerkvi in da so v cerkveni škrinji
 sledove lima zapazili, so ga odvedli
 v Mokronog in izročili žandarmeriji.

Našel se je zavoj, v katerem je bil
 shranjen lim. Ta zavoj je zvičajno
 od sebe spustil, da niso pri preisko-
 vanju nič sumljivega našli. Ker se je
 pa sedaj našel lim, ne bode mogel
 več tajiti. Tat ima vse polno žepov.
 Posebno sumljivo je bilo, ker je pov-
 sod povpraševal po novejših časnih-
 kih. Gotovo je že drugje izvrševal
 tak posel, zato se je pa bal, če so mu
 že na sledu.

"Slovenski Narod" poroča, da je
 ponesrečil dr. Stojc v skalnati Škr-
 latice, kamor se je napotil z naduč-
 teljem Petrovičem. Pri plezanju
 čez Strmo steno na Suhem plazu je
 padel 20 m globoko ter si zlomil roki
 in nogi. Petrovič je videl, da mu
 sami ne more pomagati, zato se je
 napotil v dolino v Kranjsko goro,
 kjer je dobil pomoč. Dr. Stojc je bil
 čez 2 dni rešen.

Na kolodvoru v Ljubljani je bil
 aretovan Alojzij Bajec iz St. Ruper-
 ta, ker je svojemu očetu, posestniku
 v Sraslah ukradel 420 K in pobegnil
 v Ljubljano. Na brzjavni poziv je
 Bajec, ko je izstopil iz kupeja, straž-
 nik že pričakoval in ga odvedel v
 zapor. — Dalje so aretovali v Ljub-
 ljani bivšega zidarja Jožefa Škafar-
 ja, ker je dne 3. avgusta sprejel od
 neke stranke za svojega gospodarja
 kot stanarino 218 kron, ktere je ob-
 držal zase ter popustil službo, z
 njimi pobegnil. Pri aretaciji je imel
 pri sebi še 135 K.

Toča, ki je divjala pretekle dni po
 mnogih krajih, je prinesla tudi vi-
 pavski dolini precejšnjo nesrečo.
 Nekteri vinogradiniki so oškodovani
 skoraj za polovico.

Ženska maščevalnost. V Zagorju
 sta se spri ženi dveh premogorjev.
 V svoji maščevalnosti je izmaknila
 ena svojemu možu nekaj dinamita,
 kterega rabijo za razstrelbe v rovu,
 in ga podtaknila skrivaj v štedilnik
 svoje nasprotnice. Ko je ta zvečer
 zakurila, je z groznim pokom raz-
 neslo štedilnik. Žena je bila k sre-
 či toliko oddaljena, da je ni poško-
 dovalo.

PRIMORSKE NOVICE.

V Gorici so se osnovala tekoma ško-
 ga leta tri narodno-izobraževalna
 društva. Da jim polna mečajo pod
 noge Lahi, je nmevno, da pa so ti
 našli zaveznike v slovenskih kleri-
 kalcih, je sramotno.

ŠTAJERSKE NOVICE.

Dečevje. Iz Slivnice pri Mariboru
 se poroča: Dne 10. avgusta ob sed-
 mih zvečer se je ulilo kakor iz ka-
 fta in je bilo naenkrat vse preplav-
 ljeno od vode. Posebno v vinogradih
 je napravil naliiv ogromno škodo,
 ker je iztrgal celo staro trsovje, ka-

CARNEGIE TRUST COMPANY,
 115 Broadway, New York.

Glavnica, prebitek in razdeljeni dobitki... \$ 2.500.000,00
 Drugi pripomočki... \$15.000.000,00

URADNIKI:
 CHARLES C. DICKINSON, President.
 JAS. ROSS CURRAN, Vice-President. FREDERICK H. PARKER, Vice-President.
 ROSE L. SMITH, Secretary and Treasurer. STANTON C. DICKINSON, Asst. Treas.
 ROSE B. MOORHEAD, Asst. Secretary. ALB. E. CHANDLER, Asst. Trust Officer.
 LAWRENCE A. RAMAGE, Trust Officer. LEVINSKY G. BALL, Auditor.

Depozitarna za državo in za mesto New York.

Sprejemajo se vloge posameznikov, tveke in korporacij.
 Plačujejo se obresti na tekočne vloge, kakor tudi na rezervne fondse.
 Najbolje shranje na svetu, pod bankinjsko poročilo.
 Varnostne shranilnice se oddajo za letno najemščino po \$5 in več.

ko je pa v novih nasadih si ni mogo-
 če predstavljati.

Nesreča pri delu. Posestnikovemu
 sinu Petru Dajčmanu iz Dramelj na
 Štajerskem je zgrabila mlatinica
 desno roko in mu jo popolnoma zro-
 bila.

Pokvarjeno mleko. Okrajno sodi-
 šče v Gradcu je obsodilo pred krat-
 kim prodajalec mleka Petra Rabla
 iz Sv. Ožbolta na sedem dni zapore.
 Ivana Kindelhoferja iz Grathorna
 pa na 20 K globe, ker sta mešala
 mleko z vodo.

Dve nesreči. Nedavno je gorelo v
 Hrastniku poslopje F. Orožna, vrle-
 ga narodnjaka. K ognju so pravo-
 časno došli slovenski gasilci ter s
 hvalevredno neustrašenostjo vršili
 svojo dolžnost. Kako uro pozneje je
 došel tudi tovarniški fajerber; sme-
 jali smo se njih nemško-slovenski
 komandi in tudi naglici. — Orožen
 je zavarovan za 1200 K, kar seveda
 ne bo pokrilo škode, zlasti, ker je
 zgorelo mnogo sena in žita. — Isti
 dan dopoldne je ponesrečil v jami
 rudar I. Ivane. Razpočila je premo-
 gova plošča ter mu zlomila nogo.

HRVATSKE NOVICE.

Zastrupila se je v Zagrebu služ-
 kinja Ter. Vlah z raztopljenimi gla-
 viciami žveplenk. Tekočino je neki
 izpila z namenom, da se reši ljubav-
 nih posledic, kakor so ji to svetova-
 le neke perice. Ona je pri tem izgr-
 bila življenje; dotične svetovalke pa
 bodo za svojo modrost odgovarjale
 pred sodiščem.

Iz tretjega nadstropja je skočila v
 Zagrebu žena nadgledarja Milena
 Matić in ostala mrtva. Na potu v
 Opatijo se je cela družina (2 otro-
 ka) ustavila v Zagrebu v "Palace
 Hotel Croatia", kjer je gospa naen-
 krat zbolela, in ker je zdravnik mi-
 silil, da se gre za tifus, je naročil, da
 se jo prepelje v bolnico. Zadržaje jo je
 merda gnalo v smrt.

Radji krive prispege, Zagreb, 13. av-
 gusta. Pred dvema mesecema je bil
 obsojen svedok v "veležidajniškem"
 procesu Drpa na 8 mesecev ječe, ker
 je baje krive pričal. Izpovedal je
 namreč v preiskavi, da je bila njego-
 va izjava v preiskovalnem zapisniku
 napačno reproducirana in da nikdar
 ni izpovedal tega, kar je preiskoval-
 ni sodnik dr. Košutić dal zabeležiti
 v zapisnik. Višje sodišče je zmanj-
 šalo Drpi kazno od 8 mesecev na 4
 mesece, in sicer računano od dneva,
 ko je bil obsojen. Drpa bo torej sedel
 kot žrtev hrvatskih razmer še dva
 meseca v ječi.

Hamburg-American Line.

Ekspresni in redni promet z parniki
 na dva vijaka med

NEW-YORKOM IN HAMBURGOM.
 Veliki komodni parniki, opremljeni
 z vsemi modernimi napravami, ka-
 kor tudi z brezžičnim brzojavom
 ter podmorskimi signalnimi aparati,
 kar znači kombinacijo

**VARNOSTI, HITROSTI
 IN UDOBNOSTI.**
**POSEBNA SKRB IN POD-
 VORBA ZA SLOVENCE.**
 Za vožnje listke in vožnji red, po-
 vprašajte pri

Hamburg-American Line,
 ali pa pri lokalnih agentih.

Compagnie Generale Transatlantique.
 [Francoska parobrodna družba.]

Direktna črta do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane.

Poštni parniki so:

"La Provence" na dva vijaka 14.200 ton, 30.000 konjskih moč
 "La Savoie" " " " 12.000 " 25.000 " "
 "La Lorraine" " " " 12.000 " 25.000 " "
 "La Touraine" " " " 10.000 " 12.000 " "
 "La Bretagne" " " " 8.000 " 9.000 " "
 "La Gascogne" " " " 8.000 " 9.000 " "

Glavna agencija: 19 STATE ST., NEW YORK
 corner Pearl Street, Chesebrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtkih ob 10. uri dopoldne in
 pristanišča šte. 42 North River, ob Morton St., N. Y.:

*LA TOURAINE 2. sept. 1909. *LA SAVOIE 7. oktobra 1909
 *LA PROVENCE 9. sept. 1909. *LA LORRAINE 14. okt. 1909
 *LA SAVOIE 16. sept. 1909. *LA LORRAINE 21. okt. 1909
 *LA LORRAINE 23. sept. 1909. *LA PROVENCE 28. okt. 1909
 *LA PROVENCE 30. sept. 1909. *LA TOURAINE 4. nov. 1909.

POSEBNA PLOVITVA.

V HAVRE:

Parnik na dva vijaka "CHICAGO" odpluje 4. septembra ob 3. popoldan.
 Parnik "LA GASCogne" odpluje dne 18. septembra ob 3. uri popoldan.

Parniki s zvezdo znamenja imajo po dva vijaka.

M. W. Kozminski, generalni agent za zapad,
 71 Dearborn St., Chicago, Ill.

Alexander pl. Pary, prošnje za po-
 miloščenje obsojencev; prošnje je
 baje podprlo tudi justično minister-
 stvo in jo poslalo na kabinetno pi-
 sarnjo.

S pošto znamko se je zadušila v
 Parizu neka 10letna učenka. Hotela
 jo omočiti z jezikom, da jo pripleji
 na pismo. Pri tem jo je prijel ka-
 šelj, znamka ji je ušla v grlo, zama-
 šila sapnik in jo zadušila, predno so
 ji mogli priti na pomoč.

Mesečna mavrica. O krasni mese-
 čni noči so opazili v Kurbieah na Češ-
 kem v severni smeri veliko lepo
 mavrico. Posamezne stranske barve
 so bile nekoliko meglene, svitlo pa
 so blestele glavne barve v velikem
 loku, ki je tvoril v svojem sijaju ze-
 lo krasno, a redko naravno prikazen.

Zaprta mazačka. V Minioro na
 Ogrskem so zaprli neko kmetico —
 kmečko zbiravico — ki je zastrupila
 s svojimi zdravili, katerim je primeša-
 vala živo srebro, mnogo ljudi.

Dva vohuna so prišli v Aradu 10.
 avgusta, ko sta hotela fotografirati
 utrube. Videč, da sta opazovana, sta
 skušala pobegniti, a so jih ujeli.
 Našli so pri njih jako kompromitu-
 joče dokumente. Eden je srbski nad-
 poročnik Zdenko Pribežević, drugi
 pa neki turški častnik.

Samomor kapitana. V Lizboni se
 je ustrelil kapitan nemškega "parni-
 ka "Neapelj", ki je običal pri vho-
 du v pristanišče na prodaja.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
 "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN
 NAJCENEJŠI DNEVNIK!

JOHN WENZEL,
 1017 E. 62nd Str., Cleveland, O.

Ceno v Evropi. Parnik "Uranium"
 odpluje v Rotterdam 11. sept. in par-
 nik "Neapolitan Prince" 25. sept.
 Kabina \$45; medkrovi \$25. Največ-
 ja udobnost; 10dnevna vožnja. North-
 west Transport Line. Vesely & Co.,
 gl. zastopniki, 17 Broadway, New
 York. Iščejo se zastopniki po Zjed.

HARMONIKE

bodisi kakoršnekoli vrste izdelujem in
 popravilam po najnižjih cenah, a delo
 trpežno in zanesljivo. V popravu zane-
 sljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 16
 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem
 lastnem domu. V popravku vsemem
 kranjske kakor vse druge harmonike to
 računam po delu kakoršne kdo zahteva
 brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,
 1017 E. 62nd Str., Cleveland, O.

KRITICNI TRENUTEK.

Ko zbolí član družine, je potrebno hitro določiti, kaj naj se zgodi. Le v slučajih
 nerednih predavljajalnih organov, ko človek nima slasti do jedi in je telo oslabilo, ni kritičnega
 trenutka, ker vsi vemo, da

JOSEPH TRINER'S
AMERICAN ELIXIR
OF BITTER WINE
 REGISTERED

Trinerjevo ameriško elixir grenko vino

je najbolj zanesljivo sredstvo, ki hitro in gotovo ozdravi. Trinerjevo vino blagodejno upliva
 na živce trebnja in drobovja, ter poveča delavnost teh organov, da se uporabi vsak kodača
 del hrane ter spremeni v zdravo kri; zajedno odstranja iz telesa nepotrebne delese hrane.
 Kadarkoli

je slast do jedij slaba
 se čutite trudne
 je vaše spanje nemirno
 je vaša obrazna barva bleđa

je prišel čas, da rabite

TRINERJEVO AMERIŠKO ELIXIR GRENKO VINO,

ker uredi ves prebavljalni sistem. Trinerjevo vino uravnja prebavljanje, dela kri čisto, obram-
 barvo zdravo, močno telo in energično misljenje.
 Rabite ga pri vseh težavah prebavljanja.

Po lekarnah. U. S. Varstvena številka 346 garantira za čistost.

Joseph Triner,
 616-622 South Ashland Avenue,
 CHICAGO, Ill.

Neprecenljiva je Trinerjeva slivovica in borovička. Vprašajte pri vaših zdravcih.

Avstro - Amerikanska črta
 [preje bratje Cosulich]

Najpripravnější in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so des

Vsi spodaj navedeni novi parobro-
 di na dva vijaka imajo brez-
 žični brzojav:

ALICE, LAURA,
 MARTHA WASHINGTON
 ARGENTINA.

V mesecih maja in juniju se bo-
 deta sgoraj navedenoma brodovju
 pridružila še dva druga nova pot-
 niška parnika.

II. RAZRED do

TRSTA ali REKE..... \$50.00, \$55.00 i \$60.00

PHELPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York.

TRSTA..... \$36.00
 LJUBLJANE..... 36.00
 REKE..... 36.00
 ZAGREBA..... 37.30
 KARLOVOA..... 37.35

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so des

Vsi spodaj navedeni novi parobro-
 di na dva vijaka imajo brez-
 žični brzojav:

ALICE, LAURA,
 MARTHA WASHINGTON
 ARGENTINA.

V mesecih maja in juniju se bo-
 deta sgoraj navedenoma brodovju
 pridružila še dva druga nova pot-
 niška parnika.

II. RAZRED do

TRSTA ali REKE..... \$50.00, \$55.00 i \$60.00

PHELPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York.

TRSTA..... \$36.00
 LJUBLJANE..... 36.00
 REKE..... 36.00
 ZAGREBA..... 37.30
 KARLOVOA..... 37.35

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so des

Vsi spodaj navedeni novi parobro-
 di na dva vijaka imajo brez-
 žični brzojav:

ALICE, LAURA,
 MARTHA WASHINGTON
 ARGENTINA.

V mesecih maja in juniju se bo-
 deta sgoraj navedenoma brodovju
 pridružila še dva druga nova pot-
 niška parnika.

II. RAZRED do

TRSTA ali REKE..... \$50.00, \$55.00 i \$60.00

PHELPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York.

TRSTA..... \$36.00
 LJUBLJANE..... 36.00
 REKE..... 36.00
 ZAGREBA..... 37.30
 KARLOVOA..... 37.35

Novi parnik na dva vijaka "MARTHA WASHINGTON".

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene vožnih listov iz New Yorka za III. razred so des

Vsi spodaj navedeni novi parobro-
 di na dva vijaka imajo brez-
 žični brzojav:

ALICE, LAURA,
 MARTHA WASHINGTON
 ARGENTINA.

V mesecih maja in juniju se bo-
 deta sgoraj navedenoma brodovju
 pridružila še dva druga nova pot-
 niška parnika.

II. RAZRED do

TRSTA ali REKE..... \$50.00, \$55.00 i \$60.00

PHELPS BROS. & CO., Gen. Agents, 2 Washington St., New York.

Ystanovljena dne 16. avgusta 1908.
Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.
s sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIMAE ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: STEFAN ZABRIG, P. O. Box 541, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOČAN, preds. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, P. O. Box 101, Conemaugh, Pa.
JOSEF DREMELJ, nadzornik, L. Box 275, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAVDEK, predsednik porot. odbora, Box 242, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primo, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Cenjena ruštva, oziroma njih uradniki so uljudno prošeni pošiljati denar naravnost na blagajnika in nikomur drugem, vse druge dopise pa na glavnega tajnika.

V slučaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjersihodi v poročilih glavnega tajnika kakšne pomanjkljivosti, naj se to nemudoma naznani na urad glavnega tajnika da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

V padlšahovej senci.

Spisal Karol May; za G. N. priredil L. P.

PETA KNJIGA.

Po škipetarski deželi.

(Nadaljevanje.)

"Jaz sem bil pri njem."
"Torej si ga videl in z njim govoril?"
"Da. Torej tega ubožega moža so pokradli? Ali so se roparji spotoma kaj menili o onih dveh jezdecih?"
"Seveda; vendar nisem vsega razumel, govorili so vedno o dveh lisastih konjih. Njih lastniki so na poti, da nekoga oropajo in umore."
"Namreč nas."
"Vas, gospod? — Zakaj?"
"Iz maščevanja. Lastnika onih dveh lisastih konj, sta dva znana roparska škipetarja, Aladžija."
"Tako je! In ali sta vas ta dva roparja v resnici napadla?"
"Seveda!"
"Pa ste vendar sedaj zdravi tukaj. Ali ste jim ušli?"
"Z zvijačo, ker sem se jaz preoblekel. Aladžija sem dobil pri tvojem

svaku in sem bil vse ur tam. Sedaj bosta pa zvedela, da sem ju na led speljal in bosta iskala za menoj."
"Mogoče prideta tudi sem?"
"Lahko."
"Če vprašata po vas, ali naj odgovorim?"
"V laž te nečem zapeljati. Le povej, da sem bil tukaj in sem potem jahal v Radovič; le o našem pogovoru ničesar ne omeni."
"Niti besedice ne bosta zvedela."
"Torej pripoveduj dalje."
"Slišal sem torej od roparjev, da so mojemu svaku vzeli konja in sedlo, da so nanj naložili svoje blago. Veliko seveda nisem mogel slišati, ker so tiho govorili in večkrat prenehali. Vendar toliko sem pa se slišal, da mora biti Mibarek velik tat in ropar. Vse kar je bilo dragocenejša ropa je naložil na konja, dočim je manj vredne stvari zažgal v koči. Govorili so tudi med potjo, da vas Aladžija zadržujeta, da oni tem laglje jahajo naprej."
"Pa se zelo motijo, ker mi jim bomo vedno za petami."
"Oj, kako bi šel jaz rad z vami!"
"Zakaj?" vprašam.
"Ker so mojeg svaka okradli in me prevarili za moj bakšiš."
"Ali si šel z njimi do Taskeja?"
"In še precej naprej."
"Kako daleč je od tja?"
"Polnih pet ur."
"In kam so šli potem?"
"Hoteli so proti dolini Bregalnice; več pa nisem zvedel."
"Torej si lahko mislim, kam so hoteli. Ali jih nisi tirjal za svoje plačilo?"

"Seveda! Bili so toliko pametni, da so me izpeljali iz Taskeja, kjer bi lahko poklinal na pomoč in se potegnil za svojo pravico ter jih prisilil, da me plačajo. V sredi nekega gozda obstanejo in meni povedo, da me več ne rabijo. Prosim jih za obljubljeni bakšiš, nakar so se mi pa smejali. Sedaj pa postanem jezen in zahtevam konja svojega svaka nazaj. Tu poskatejo s konji; dva me zgrabit, tretji pa z bičem udriha po meni. Moral sem molčati, ker sem bil preslah. Gospod, še noben človek me ni udaril. Hodil in tekem sem dvanaest dolgih ur. Moj hrbet me bolj od udarcev. Zamudil sem en dan dela in lačen sem. Mesto da bi tri deset pijastrov prinesel domov, so moji žepi prazni. Kaj naj jem? Kaj naj očeta in otrokom dam, ko sam ničesar nimam? Če bi bil doma, bi šel lahko v Radovič, da prodam nekaj košar. In s tem denarjem bi lahko kupil živeža za vse."

"Potolazi se!" reče njegov oče. "Ta šerif, ki sicer ni šerif, mi je podaril pet pijastrov. Lahko greš v Radovič in kupiš kruha."
"Gospod, srčna hvala," reče sin. "Mislim sem, da si zloben človek, vendar si zelo dober proti nam."

Predno morem odgovoriti, se Halef oglasi k besedi. Okoli mojih dolgih škornjev za svojim sedlom začne nekaj premetavati.

Med pogovorom so se nam pridružili tudi otroci, obloženi z vrbovimi vejami, ki so narezali.

"Ali ste lačni, mladi ljudje?" jih vpraša Halef.

Večji pokimajo, najmlajši se pa prične jokati.

"No, torej prinesi ven košaro!" zapove mali hadži očetu gladne dece.

"Toda košara ne sme biti premajhna."

"Zakaj?" vpraša mož.

"Ker hočem iztržiti te dolge škornje."

Oče prinese precejšnjo košaro, ki je že nekaj držala. Sedaj pa iztrese Halef iz škornjev veliko množino sadja, mesa in peciva, da je bila košara skoraj polna.

"Tako!" reče. "Sedaj pa naj otroci jedo, in Alah naj vas blagoslovi!"

"Gospod," zakliče oče, "ali je vse to naše?"

"Seveda!"

"Saj vsega niti v enem tednu ne moremo povžiti!"

"Kdo vam je pa rekel, da morate snesti vse v enem tednu? Bodite mirni in zadovoljni. Košare nikar ne povžite."

"Gospod, srčna hvala! Tvoje sree je polno dobrote, in iz tvojih ust rosi blagoslov."

"Tega ne bom ravno trdil. Seveda prav vesel tudi nisem, temveč moje sree krvavi, ko vidim prazne škornje. V vsakem škornju je tičal

prazen piščanec, tako lepo rujav in pečen, kot se jih dobi samo v tretjem paradižu. Moja cela duša je zaljubljena v pohane piščance; moja očesa se polnijo s solzami, ker se moram od njih ločiti. Ker so pa bile kokoši že enkrat zaklane, je že vseeno, v katerem želodu najdemo svoj grob. Torej povžite piščance s premislekom in pobožno željo ter mi shranite kosti do tedaj, ko se vrnem."

Govoril je tako resno in veličastno, da smo se morali vsi smejati.

"Toda Halef," mu rečem jaz, "kje si pa prišel na vražjo misel, da jemlješ toliko živeža s seboj in rabiš škornje za moje skladišče?"

"Jaz sam se nisem na to spomnil. Ko sem hotel krčmarju plačati, kakor si naročil, slednji ni hotel ničesar vzeti, temveč trdil je, da je še on nam dolžan, ker smo njegovemu bratu Ibareku vrnili ukradeno blago. Tu se zopet vidi, da Alah vsako dobroto dvojno plača, ker tudi Ibarek ni hotel vzeti denarja."

"Naprej!"

"Da, naprej! Med pogovorom sem tudi previdno omenil, da je pečen piščanec moja najljubša jed — —"

"Ti, Pavliha, ti!"

"Oprost, sidi! Alah mi je dal usta, da govorim ne pa molčim. Uho krčmarja je bilo odprto, in njegov spomin si je zapomnil piščanca. Ko sem svoje stvari skupaj spravil, mi je prinesel oba piščanca in želel, da si z njimi življenje poslašam. Tu sem mu povedal, da človek še bolj dolgo živi, če dobi poleg piščanca še druge sladkarije."

"Halef, če je to res, potem pa zaslužiš palico."

"Tvojo hvalo zaslužim, sidi, ničesar drugzga. Če mi daš hvalo, sidi, bom s teboj ravno tako zadovoljen kot s krčmarjem, ki mi je prinesel poleg piščanca še druge jestvine."

"Ti ne bi smel ničesar vzeti!"

"Oprost, sidi! Če jaz ne bi ničesar vzel, tudi sedaj ne bi mogel ničesar dati."

"Pa bi vseeno lahko darovali."

"Toda ničesar, kar bi lakoto otrok takoj potolažilo. Sicer sem se pa branil vzeti jedila, dokler mi oba krčmarja nista pričela groziti. Rekel sem, da potrebujem tvojega dovoljenja, ker sicer ne smem ničesar vzeti. Navedel sem jim vse razloge, katerih bi se niti vsi kalifi ne zmislili, toda krčmar je ostal trmast. Rekel je, da ne davuje meni, temveč tebi. To je onih čelno moje dobro sree in dovolil sem. Ker pa je krčmar jedila tebi daroval, sem mu poudaril tvoje škornje kot tvoje zastopnike in poplačane, da jih napolni s sladkim darom, na kar sem odšel. Ko sem škornje dobil nazaj, so bili tako debeli in napolnjeni z izdelki kokoške pečenke, da je moje sree veselja poskovalo. Nato sem se pa krčmarju dostojno zahvalil in privezal škornje za sedlom. Če sem se pregrešil tedaj pa uljudno prosim odpustjenja moje napake."

Kdo bo sedaj na Halefa se jezil! Prepričan sem bil, da od krčmarja ni zahteval sam jedil, ker je bil preponosen. Vendar ga je veselilo, kadar se je z menoj nekoliko skregal.

"Kazen ti pozneje naložim," mu rečem. "Sicer pa ne boš kmalu okusil svoje najljubše jedi. Radi tebe se ne bo kmalu ločila kokoš od svojih piščancev."

"Torej bom tudi s petelinčkom zadovoljen, ki mi bo šel tako v slast kot jabolka tem otrokom."

(Nadaljevanje prih.)

Zdravju

najprimernejša pijača je

LEISY PIVO

ktero je varjeno iz najboljšega importiranega češkega hmela. Radi tega naj nikdo ne zamudi poskusiti ga v svojo lastno korist, kakor tudi svoje družine, svojih prijateljev in drugih.

Leisy pivo je najbolj priljubljeno ter se dobi v vseh dobrih gostilnah. Vse podrobnosti zveste pri Geo. Travalcarju 6102 St. Clair Ave. E. kteri Vam drage volje vse pojasni.

THE ISAAC LEISY BREWING COMPANY
CLEVELAND, O.

JOHN KRAKER EUCLID, O.

Priporoča rojakom svoja izvrstna VINA, ktera v kakovosti nadkrljujejo vsa druga ameriška vina.

RUDEČE VINO (Concord) prodajam po 50ct. galono. — BELO VINO (Cattwa) po 70ct. galono.

Najmanjše naročilo za vino je 50 galon.

BRINJEVEC, za ktereza sem importiral brinje iz Kranjske, velja sedaj 12 steklenic \$13.00. TROPINOVEC \$2.50 galona. DROŽNIK \$2.75 galona. — Najmanje posode za žganje so 4 1/2 galone.

Naročilom je priložiti denar.

JOHN KRAKER, EUCLID, OHIO.

Niže podpisana priporočam potujočim Slovcem in Hrvatom svoj.....

SALOON

107-109 Greenwich Street, 0000 NEW YORK 0000

v katerem točim vedno pivo, doma prešana in importirana vina, fine likerje ter prodajam izvrstne smodke.....

Imam vedno pripravljen dober prigrizek.

Potujoči Slovenci in Hrvati dobe.....

stanovanje in hrano

proti nizki ceni. Postrežba solidna.....

Za obilen poset se priporoča

FRIDA von KROGE

107-109 Greenwich St., New York.

zamorete si v Ameriki pridobiti srečo, bogastvo in zadovoljstvo.

ZADOVOLJSTVO

vseh onih bolnikov, kateri so se z zaupanjem obrnili v zdravljenje na

Slovensko Zdravišče

priča nam da je naš slavn svetovnoznani

Dr. J. E. THOMPSON,

kateri je že preko 10 let vrhovni zdravnik in ravnatelj na slovenskem zdravništvu edini najboljši, najizkušenejši in najvestnejši zdravnik, kateremu rojaki lahko z popolnim zaupanjem poverijo svoje bolezni v zdravljenje, kajti samo on zamore vsakemu najhitreje in najuspešneje pomagati.

Vsaki dan dohajajoča pohvalna pisma so najboljši dokaz o izkušnosti in zmognosti vestnega zdravljenja slavnega zdravnika Dr. J. E. Thompsona.

Prečitajte nekaj pohvalnih pisem naših rojakov:

mi jih predpisali in takoj po preteku 3 dni ko sem bil prišel raditi, je bila trauka, katera me je mučila preko 6 let popolnoma odstranjena, za kar se Vam srčno zahvaljujem, kajti ta bolezen me je stala mnogo denarja in muk, ter nisem mogel niti najti uspešne pomoči dokler se nisem na Vas obrnil. Prepričan sem da ste Vi jedini zdravnik, kateri zamore bolniku hitro in uspešno pomagati, radi tega Vam priporočam vsakemu, kateri potrebuje zdravniško pomoč.

Sprejmite iskreni pozdrav od Vašega Vam hvalnega

Cenj. gospod Dr. E. Thompson, New York, N. Y.

Sporočam Vam da sem polnoma zdravil porobil kakor ste

MASSON, Cal. Mone Co.

ROJAKI: — Zakaj trpite in zapuščate svoje zdravje; ne obupajte ako Vam drugi zdravniki pravijo da Vaša bolezen ni za ozdraviti; ne poverite nikoli svoje bolezni kakemu neznanemu in nevestnemu zdravniku.

Dr. J. E. Thompson ima popolno izkušnost v zdravljenju vseh bolezni, ter vam zamore z svojo zmognostjo tudi jamčiti, da boste gotovo in to v najkrajšem času ozdravili in ako bolebate še na tako težki, nevarni akutni ali zastareli bolezni. NI JE SPOLNE BOLEZNI, KATERA BI NE BILA DR. THOMPSONU popolnoma dobro znana, in katere bi se on ne upal v kratkem popolnoma ozdraviti, tako da se ne more več nazaj povrniti.

Dr. Thompson Vam jamči za hitro in popolno uspešno zdravljenje sledečih bolezni:

Posledice onanije, triper, čanker, sifilis, impotenco, ali nezmognost do spolnega občutja; polucijo, ali gubitek moškega življenjskega soka; revmatizem. Vse akutne in kronične bolezni želodca, srca, glave, ušesa, ledje, pljuč, vseh, mehurja; kilo ali bruh; nevroznost; vse živčne bolezni, naduho, katere in prehlad, nevarljivo, zlato žilo, božjast, vodeno, vse spolne bolezni na notranjih ženskih ustrojih; neredno mesečno ciscenje, beli tok, padanje maternice; neplodovitost. — Vse kožne bolezni: srbečico, lišaje, hraste in rane na licu; uši na spolnih delih, itd.

Zdravljenje vseh spolnih bolezni ostane strogo tajno.

ZATORAJ ROJAKI ako ste bolni ter želite v kratkem popolnoma ozdraviti, natanko in brez prikrivanja ali sramovanja opišite svojo bolezen v materinem slovenskem jeziku ter v pismu natanko naznanite, kako je bolezen nastopila, koliko časa traja, in vse druge podrobnosti ter pisma naznajte edino le na sledeči naslov:

SLOVENSKO ZDRAVIŠČE

Dr. J. E. THOMPSON,

342 W. 27th St., New York City.

Uradne ure so: ob delavskih od 10 do 12 in od 1 do 5 ure popold. V nedeljo in praznikih od 11 do 1 ure popold.

Standardni \$65.00

pisalni stroj

Pripoznanji najboljši stroj DANAS-NJIH DNI.

Lahko vam je PLAČATI VEC

Toda KUPITI ne morete več.

ROYAL TYPEWRITER CO.

ROYAL TYPEWRITER BLDG. 344-6 BROADWAY, NEW YORK.

THE LACKAWANNA.

Najpripravnija železnica za potnike namenjene v Evropo.

V neposredni bližini transatlantskih parnikov.

Prevoz potnikov in prtljage zelo poceni.

THE ROAD OF ANTHRACITE

Najkrajša pot v Buffalo.

Direktna pot v Scranton.

Med New Yorkom in Buffalo vozi vsaki dan v vsake smeri po pet vlakov.

Med New Yorkom, Chicagom in zapadom vsaki dan štiri vlaki.

Med New Yorkom, St. Louisom in jagozopadom, dnevni promet.

Med lokalnimi točkami priročen in pripraven promet.

Nadaljne informacije glede vožnjih cen, odhoda in prihoda vlakov itd., se dobe pri lokalnih agentih ali pa pri

George A. Cullen,

glavni potniški agent

90 West Street, New York.

POZOR ROJAKI!

Novoinajdena, garantirana, zdrava Alpen Tinktura za plešaste in golobradce od ktereza v 6 tednih lepi, gosti lasje, brki in brada popolnoma zrastejo. Kematisem in trganje v rokah, nogah in križu, kakor poškodbe, kurje očesa, bradavice in ozeblina, vse te bolezni se popolnoma odstranijo. Da je to resnica, se jamči \$500. Pišite takoj po cenik, kterega Vam pošljem zastonj!

JAKOB VANCIC,

P. O. Box 69, CLEVELAND, O.

Stev. 1005. Jamčeno po tvrdki W. F. Severa Co. v smislu kongresnega sklepa o hrani in zdravilih z dne 30. rožnika, 1906.

OBNOVI SVOJ USTROJ.

Mlad moraš biti po duhu in telesu, ako želiš ohraniti svojo trdno voljo. Če si svoje življenske moči potrošil, če ti je živčevje v neredu, ne čakaj bolezni, marveč uživaj

SEVEROV NERVOTON.

Ta ti donese mirno spanje, trdne živce, bistrega duha in mišično jakost. Priporočan za poživljanje slabotnih in očvršćanje izdelanih; za olajšbo proti nespečnosti in pomoč proti malokrvnosti; za tešilo v nervoznosti in krepilo v starosti. Cena \$1.00.

Pomagaj, ko doktor ni mogel.

Miss M. Figerlee, 419 E. 64. St., New York City, nam je nedavno pisala: „Severov Nervoton je sijajno zdravilo. Pred tremi leti je bil član naše družine bolan vsled živčni onemoglosti, in Vaš Nervoton ga je ozdravil, ko družinski zdravnik ni mogel pomagati.“

Na prodaj v lekarnah. Zahtevaj "Severovega". Nikar sprejeti nadomestil.

Štirje popitki.

Mr. Frank Coufal, Garvin, Minn., nam piše: "Želim Vas obveseliti da se je

Severovo zdravilo za obisti in jetra

izkazalo v popolno zadovoljstvo. Po štirih popitkih sem se čutil prav močno olajšane, in ko sem použil polovico ene steklenice, sem bil popolnoma ozdravljen.

Slična pisma prejemamo vsak dan. Vsa dokazujejo, da je ta pripravek najboljši izmed vseh za obistne, jetrne in mehurne nepravilke, za hrbtno broma, bolečino v nogah itd. Cena 50 ct. in \$1.00.

Štirinajst dni

in prišle je izginil. To je kar piše Mr. Ant. Kasáček, W. Willington, Conn.

Severov kričistilec

in Severovo Mazilo zoper gar je sta se izkazala zelo zadovoljiva. Prišle je izginil v dveh tednih, tako da imam gladko kožo.

Vesel sem, da lahko priporočam Vaša zdravila. — Severov Kričistilec \$1.00. — Severovo Mazilo zoper garje 50 ct. Poskusi ju.

ZDRAVNIŠKI SVET ZASTONJ.

W. F. SEVERA Co.

CEDAR RAPIDS IOWA